

REPUBLIC OF RWANDA

RAPORO Y'IHINDAGURIKA RY'IBICIRO MU NGANDA ZO MU RWANDA

IBICIRO
BY'INGANDA MU
RWANDA NZERI
2024

**RAPORO Y'IHINDAGURIKA RY'IBICIRO MU NGANDA ZO MU RWANDA
NZERI 2024**

INCAMAKE

Raporo ngarukakwezi y'ihindagurika ry'ibiciro mu nganda zo mu Rwanda

Ihinduka ry'ibiciro ku mwaka riteye ku buryo bukurikira:

- Ibiciro byo mu nganda byagabanutseho 9,3% muri rusange
- Ibiciro byo mu nganda zikora ibicururizwa mu Rwanda byagabanutseho 14,3 %
- Ibiciro byo mu nganda zikora ibicuruzwa byoherezwa mu mahanga byazamutseho 2,8%

Ihindagurika ry'ibiciro ku kwezi riteye ku buryo bukurikira:

- Ibiciro byo mu nganda byazamutseho 0,3% muri rusange
- Ibiciro byo mu nganda zikora ibicururizwa mu Rwanda byagabanutseho 1,4 %
- Ibiciro byo mu nganda zikora ibicuruzwa byoherezwa mu mahanga byazamutseho 3,6%

Imbonerahamwe : Ihindagurika ry'ibiciro byo mu nganda mu Rwanda

	2023				2024								
	Nzeri	Ukwakira	Ugushyirye	Ukuboza	Mutarama	Gashyantare	Werurwe	Mata	Gicurasi	Kamena	Nyakanga	Kanama	Nzeri
Ihindagurika ku mwaka													
Muri rusange	26,8	27,1	25,1	20,4	19,0	13,9	13,4	10	6,9	-1,9	-5,4	-5,1	-9,3
Ibicururizwa mu Rwanda	31,6	31,3	26,9	19,7	17,8	12,8	11,2	7	4,7	-2,5	-7,1	-8,5	-14,3
Ibyoherezwa hanze	16,4	17,7	21,6	22,3	22,4	16,8	18,9	18,9	12,6	-0,6	-1,3	3,3	2,8
Ihindagurika ku kwezi													
Muri rusange	4,9	1,3	-2,3	-0,7	0,4	-4,4	-0,5	-0,2	-1,2	-4,4	0,8	1,4	0,3
Ibicururizwa mu Rwanda	5,3	1,4	-4,3	-1	0,1	-4,6	-1,3	1,1	-1,9	-3,6	0,9	-0,7	-1,4
Ibyoherezwa hanze	4,1	1,0	3,0	-0,1	0,9	-4,1	1,3	-3,1	0,3	-6,3	0,5	6,4	3,6

1. INTANGIRIRO

Raporo y'ihindagurika ry'ibiciro byo mu nganda mu Rwanda yerekana igipimo cy'ihindagurika ry'ibiciro hagendewe ku giciro fatizo gihabwa nyiri igicuruzwa cyangwa utanga service nta yandi mafaranga yiyongereyeho (imisoro, ay'ubwikorezi...). Iyi raporo mu Rwanda ishyirwa hanze buri kwezi.

Ikusanyamakuru kuri iyi raporo ryakorewe mu nganda n'ibigo by'ubucuruzi 114 no ku bicuruzwa 402 biri hirya no hino mu gihugu (Kigali no mu ntara). Ni raporo ikorwa ku bufatanye na Banki Nkuru y'u Rwanda (BNR) kandi ikibanda ku bucukuzi bw'amabuye y'agaciro, ibikorera mu nganda n'ibindi bikorwa bifitiye igihugu akamaro (amashanyarazi, amazi, isuku n'isukura, ndetse n'itumanaho n'isakazabumenyi).

2. IBICIRO BYO MU NGANDA MU RWANDA

Muri Nzeri 2024, ibiciro rusange byo mu nganda byagabanutseho 9,3%, ugereranyije na Nzeri 2023. Ibi byatewe n'igabanuka rya 11,4% ry'ibiciro byo mu nganda zikora ibintu bitandukanye. Ku rundi ruhande ibiciro by'ubucukuzi bw'amabuye y'agaciro byazamutseho 1,3%.

Ugereranyije Nzeri na Kanama 2024, ibiciro byo mu nganda byazamutseho 0,3%. Ibi byatewe ahanini n'izamuka rya 0,4% ry'ibiciro byo mu nganda zikora ibintu bitandukanye.

3. IBICIRO BYO MU NGANDA BY'IBICURUZWA IMBERE MU GIHUGU

Muri Nzeri 2024, ibiciro byo mu nganda zikora ibicururizwa imbere mu gihugu byagabanutseho 14,3% ugereranyije na Nzeri 2023. Ibi byatewe n'igabanuka rya 18% ry'ibiciro byo mu nganda zikora ibintu bitandukanye.

Ugereranyije Nzeri na Kanama 2024, ibiciro byo mu nganda ku bicuruzwa imbere mu gihugu byagabanutseho 1,4%. Ibi byatewe n'igabanuka rya 1,8% ry'ibiciro byo mu nganda zikora ibintu bitandukanye.

4. IBICIRO BYO MU NGANDA KU BICURUZWA BYOHAREZWA HANZE

Muri Nzeri 2024, ibiciro byo mu nganda ku bicuruzwa byoherezwa hanze byazamutseho 2,8% ugereranyije na Nzeri 2023. Ibi byatewe ahanini n'izamuka rya 5,1% ry'ibiciro byo mu nganda zitunganya icyayi, izamuka rya 1,3% ry'ibiciro byo mu nganda zitunganya ikawa, ndetse n'izamuka rya 1,3% ry'ibiciro byo mu nganda zitunganya amabuye y'agaciro.

Ugereranyije Nzeri na Kanama 2024, ibiciro byo mu nganda ku bicuruzwa byoherezwa hanze byazamutseho 3,6%. Ibi byatewe ahanini n'izamuka rya 9,5% ry'ibiciro byo mu nganda zitunganya ikawa.

Ku bindi bisobanuro:

Ikigo cy'Igihugu gishinzwe Ibarurishamibare mu Rwanda (NISR)

Agasanduku k'Iposita 6139 Kigali,

Tel:+250 -788383103 Hot line: 4321

Web site: www.statistics.gov.rw /PI Indexes

Email: info@statistics.gov.rw